شاکارەکانی دوێنێ و ڕوانینە کورتەکانی ئەمڕۆ! … سەدیق سەعید ڕواندزی

هەموو دەقێکی ئەدەبی،زادەی زەمەن و شوێنێکی دیاریکراوە.ئەگەر دەق بەرهەمی بیرکردنەوەو دنیابینی نووسەربێت لە هەڵومەرجێکی دیاریکراودا، ئەوانووسەریش وەك مرۆڤێك لەزەمەن و شوێنێك دەژیت و لەبەریەککەوتندایەلەگەڵ واقیع و دەوروبەر.لەم ڕوانگەیەشەوە، دیاردەکانی دەوروبەری دەبنە جێگەی تێڕامان و بیرکردنەوە کەدواجار ئەمەش لەدنیابینی نووسەردا ڕەنگدەداتەوە. لەبەشێکی زۆری دەقی ئەدەبیدا، دیاردە کۆمەڵایەتییەکان و سروشتی ژینگەیی و پەروەردەیی کۆمەلگای کوردی، بەتایبەتیش لەڕابردوودا دەبینرێت.

کەتیایدا نووسەرانی ئێمە، وەك پەیامێکی کۆمەڵایەتی و پەروەردەیی دەقی ئەدەبییان بینیوەو لەوڕوەش ڕەخنەی هەموو ئەودیاردانەیان کردووە کەئەو کات بوونیان هەبووە. ناتوانین دەقێکی ئەدەبی لەچوارچێوەی ئەو زەمەن و شوێنە دابڕێین کەتیایدا نووسراوە.چونکە ئەودەقە بەرهەمی ئەو زەمەن و ژینگە کۆمەڵایەتی و پەروەردەیەیە. بۆنموونە: هیچ شاعیرێکی قۆناغی بیستەکان، باسی فەیسبووکی کردووە؟ بێگومان نەخێرچونکە بوونی نەبووە. بەڵام هەمان ئەو شاعیرانە، سەدان جارباسی نەخوێندەواریی و جیاوازی چینایەتی و ستەمی ئاغا لەجوتیارو پەچەی ئافرەتیان کردووە.کەواتە لەبونیادی هەردەقێکدا، واقیعێك بوونی هەیە کەدەلالەتە لەوکات.

بەهەمان شێوە ئێستا هیچ لەشاعیرانی ئێمە باسی نەخوێندەواری ناکەن. بۆیە ناکرێت دەقێکی چیرۆك یاخود ڕۆمان، بەمیتۆدو دنیابینی ئەمڕۆ بخوێنینەوە. بەدەربڕینێکی تر،ناکرێ ڕەخنەی چیرۆکنووسێك بکەین کەبۆچی لە پەنجاکاندا لەچیرۆکەکانی باسی هەژاری دەکات، باسی چەوسانەوەی چینایەتی دەکات، باسی ئاغاو جوتیار دەکات. چونکە ئەوکات ئەمە تیمەی چیرۆکەکان بووە. یاخود ئەو چیرۆکانە ڕەتبکەینەوە لەبەرئەوەی بەتەکنیکێکی سادە نووسراون و وەك چیرۆکەکانی ئەمڕۆنین. کەهەرکەسێك وەها بیربکاتەوە، بەبڕوای من لە ئەرك و پەیامی قۆناغەکانی ئەدەب نەگەیشتووە. ئەمە بەومانایە نییە کەڕەخنەی ئەو دەقانە نەکەین، بەڵام بۆ ئاگایەکی گەورەیە دەقێکی چیرۆکی پەنجاکان بەراورد بەچیرۆکێکی ئێستابکەین و

لەپەراوێزیشەوە ئەوانەی ڕابردوو بەچیرۆکی ناهونەری ببینین.

بۆنموونەئەگەرچیرۆکی(چای شیرین)و(پەنجا فلس)بەنموونە وەربگرین، ئەوچیرۆکانە بۆکات و سەردەمی خۆیان چیرۆکی هونەری بوونە. بەڵام هەمان ئەوچیرۆکانە ئەگەربەپێی میتۆدی ڕەخنەی ئەمڕۆ بخوێنینەوە،ڕەنگەلەڕووی بونیادی هونەرییەوە بەراورد نەکرێن بەچیرۆکی ئەمڕۆ. بەڵام نابێ هەمان ئەوچیرۆکانە لەچوارچێوەی ستراکتۆری کۆمەڵایەتی و پەروەردەیی ئەمڕۆ ببینین. چای شیرین باس لەخۆشەویستی دەکات. ئەم چیرۆکە لە ساڵی 1957ئەگەر هەڵە نەبم نووسراوە.

ئایا بابەتێکی وەك خۆشەویستی نێوان کچ و کوڕ بۆ ئەوکات تیمەیەکی نوێ نەبووە؟ ئەو کات خۆشەویستی نێوان کچ و کوڕ لەقەدەغەکراوەکان نەبوو؟ بۆیە ناکرێت ئەوچیرۆکە بەدنیابینی ئەمڕۆ بخوێنینەوە. یاخود بڕوامان وابێت ئەم چیرۆکە هیچ بنەمایەکی هونەری چیرۆکی تێدا نییە. بۆیە زۆر بەلامەوە سەمەرەیە، کاتێ نووسەرێکی گەنج دەبینم کەڕەنگە هەرسێ چوار کتێبی خوێندبێتەوە، یاخود کەسێك کەبڕوانامەیەکی زانستی بەهەر شێوەیەکەوە بێت لەزانکۆ وەرگرتووە(لەگەڵ ڕێزم بۆ ئەوانەی بەمانای وشە ئەکادیمین) دێت بەڕەهایانە چیرۆکەکانی(حسین عارف و مارف خەنەدارو عەلائەدین سجادی و مەم) و چەندین چیرۆکنووسی داهێنەری دوێنێی ئەدەبی کوردی ڕەتدەکاتەوەو پێی وایە ئەمانە چیرۆکی ناهونەرین و بابەتەکانیان بابەتی سادەو ساکارن. یاخودباس لەئاغاو جوتیارو ململانێی چینایەتی ونەخوێندەواری و دیاردە کۆمەڵایەتییەکان دەکەن.

مەگەر ئەو دیاردانە لەسەردەمی ئەوچیرۆکنووسانە بوونیان نەبووە؟ ئەمانە بەشێکی سەرەکی پێکهاتی کۆمەڵایەتی کۆمەلگای کوردی نەبوونە لەوکاتدا؟ ئایاچیرۆکنووسی کوردلەوقۆناغەدا باسی چی کردبا؟ باسی تەکنەلۆژیای زانیاری، یان پێشکەوتنەکانی ناسا؟ یان چەکی ئەتۆمی کۆریای باکوور؟هەڵەیەکی گەورەیە کەسانێك بێن لەبێ ئاگایەوە لەمێژوو وهونەری چیرۆکی کوردی، بەپێوەرە ئەدەبییەکانی ئەمڕۆ و بەدنیابینی و پێشکەوتنەکانی ئێستا، چیرۆکی ساڵانی پەنجاو شەستەکانی سەدەی ڕابردوو بخوێننەوە. دواجاریش بەڕەهایی ئەوبۆچوونە دەربڕن کەئەمانە چیرۆکی سادەو لاوازو ناهونەرین. گریمان ئەگەر ئەو کەسانەی بەو شێوەیە بیر دەکەنەوە لەسەردەمی ئەو چیرۆکنووسانە بوونایە چیرۆکی لەوان هونەریترو جوانتریان دەنووسی؟ بێگومان نەخێر. وێرای هەموو ئەمانەش کورتبینییە دەقی چیرۆك یاخود ڕۆمان، تەنها لەیەك توخم کورتبکەینەوە.چونکە دەقی چیرۆك

بونیادێکی هونەرییە کەلەچەندین توخم و ڕەگەز پێکهاتووە کەهەموویان بەسەریەکەوە بینای هونەری چیڕۆکەکە پێکدەهێنن.

دەشێ دەقێك لەڕووی یەکێك لەوڕەگەزانە ناهونەری بێت، بەڵام نابێ ئەوە بکرێتە پاساوبۆ ئەوەی هێلێکی ڕاست و چەپ بەسەر کۆی ئەزموونی چیڕۆکنووسێك دابێنین.چیڕۆکێکی چای شیرین بۆ سەردەمی خۆی، شاکارێك و داهێنانێك بووە. پەنجا فلس بەهەمان شێوە. ژانی گەلی مامۆستا برایم ئەحمەد، هیچ سەردەم و قۆناغێك ناتوانێت بیسڕێتەوە.دوای ژانی گەل بە دەیان ڕۆمانی کوردی نووسراون، بەڵام چەند ژانی گەل لەئەدەبی کوردی هەن؟ ئەوەدەقانە بەرهەمی قۆناغ و سەردەمێکن. دەبێ بەپێوەری نوێگەریانەی ئەو قۆناغ و سەردەمیش هەڵسەنگاندیان بۆ بکرێت و بخوێنرێنەوە.

دەنا کەسێکی ئاساییش نەك نووسەرو ئەکادیمییەك، ئەوە دەزانێت کەچیڕۆکەکانی پەنجاو شەستەکان بەراورد بەقۆناغی ئێستای چیڕۆکی کوردی، پێشکەوتوونین. ئەمە نەداهێنانە، نەبۆچوونێکی نوێ، نە توێژینەوەو لێکۆڵینەوەی زانستی و ماندووبوونی دەوێت تا بیسەلمێنین. بەڵام ئەوچیڕۆکانە دەبێ لەچوارچێوەی زەمەنی نووسینیانەوە بخوێنرێنەوەو هەڵبسەنگێنرێن نەك ئێستا. ئەگەرچیڕۆکی ناهونەری و لاوازن، ئەوا دەبێ بەپێی دیدگا ڕەخنەییەکانی ئەوزەمەنەی دەقەکەی تیادا نووسراوە ئەوە ساغ بکرێتەوە. نەك بەراوردیان بکەین بەچیڕۆکێك کەلەزەمەنی پێشکەوتنی تەکنەلۆژیای زانیاریی و نەمانی چەوسانەوەی چینایەتی و ململانێی ئاغاو جوتیار نووسراون.بەهەمان شێوە ئەگەر لەسەرئاستی زمان و نووسینیش بڕوانینە چیڕۆکی ساڵانی پەنجاکان، ئەوا وەك چیڕۆکەکانی ئێستا نین.

چونکە زمان وەك ڕەگەزێکی فەرهەنگی لەنوێبوونەوەو پێشکەوتن دایە. ناوەڕۆك و فۆڕمی زمان بەپێی قۆناغە کلتووری و فەرهەنگییەکە دەگۆڕێت. بۆیە زۆرئاسایە زمان لەچیڕۆکی ساڵانی پەنجاکاندا، زمانێکی تەواو واقعیانە بێت، یاخود وەسفیانە بێت.ئەگەر ڕەگەزی فەنتازیا لەچیڕۆکەکانی ئەوقۆناغەدا نەبوو، ئەوا مانای وانییە چیڕۆکنووسانی ئەوکات داهێنانیان نەکردووە. یاخودچیڕۆکەکانیان چیڕۆکی سادەن.بەپیچەوانەوە، هەمووەدەقێك زادەی سەردەم و قۆناغێکە.پێشکەوتنی مرۆڤایەتیش لەهەموو قۆناغەکاندا، بەسیماوگوتاری جیادەردەکەوێت.زۆرئاسایە زمانی چیڕۆکی ئەو ساڵانە زمانێك بێت ڕەنگدانەوەی ئایدۆلۆژیا، واقیعی ساسی کۆمەڵگە.

هەموومان دەزانین دیارترین خەسڵەتە سیاسی و کۆمەڵایەتییەکانی دوای جەنگی جیهانی دووەم، پرسی نەتەوە ئازادی نەتەوەکان بووە. ئەگەر چیرۆکنووسێکی ساڵانی پەنجاکان باس لە ململانێی سیاسی و چەوسانەوەی سیاسی کورد بکات، هیچ لەوە کەمناکاتەوە کەبابەتێکی سیاسی لەچیرۆکەکانیدا بەرجەستە کردووە. دەبێ دەقی ئەدەبی، بەبەرهەمی ئەو زەمەن و شوێنە ببینین کەتیایدا نووسراوە. ئاساییە لەقۆناغێکی دیکەدا بگەڕێینەوە سەرئەو دەقانەوە ڕەخنەیان بکەین. بەڵام نابێ بەپاساوی دیدگای ڕەخنەیی(کەلەڕاستیداڕەخنە نییە) ڕەتبکرێنەوە. یاخود لە بەهای ئەدەبییان کەمبکرێتەوە بەپاساوی ئەوەی ئەو چیرۆکنووسە باسی ستەمی ئاغا لەجوتیار دەکات.

ئەی لەساڵانی پەنجاکان باسی چی بکات.ئاغاکان ئێستاش دەستیان بڕوا، هەزارەها جوتیار دەچەوسێننەوە. ئەم ڕوانیننە کورتەی بەشێکی یەکجار کەم لەنووسەرانی ئێمە، هیچ نییە جگە لەگرێی خۆبەکەمزانین لە ئاست ئەوانی تری دەرەوەی دنیای ئەدەبی کوردی. گرێیەك کەبەردەوام دوژمنان هەوڵی دروست کردنیان داوە لەهزرو سایکۆلۆژیای مرۆڤی کوردو بەداخەوە لەبەشێکی زۆریشیاندا سەرکەوتووبوونە لەم ئامانجەیان…

سەدیق سەعید ڕواندزی

-____________

*ئەم بابەتە لە ئەدەب و هونەری کوردستانی نوێ ژمارەی ڕۆژی پێنچشەممە 2-9-2018 بڵاوکراوەتەوە…

فێستیڤاڵی شانۆی ئەمازیغی … زاهیر عەبەڕەش

هونەرو کولتور چەندێک پرۆسەی بینین، بیستن، هەستپێکردن ومەعریفەیە هەندەش پرۆسەیەکی بەیەکگەیشتنی تاکەکانە ودروستکردنی دیبەیەت وخوڵقاندنی کۆشەکی کۆمەڵایەتیە. کورترین ڕێگایە بۆ ئاوێتەبوون و تێکەڵاوبوون، دروستبوونی دیالۆگە بەتایبەتی سەر وەختێک کە فێستیڤاڵێکی هونەری دەبینیت.

پەیمانگای رۆشبیری ئەمازیغی لە وەزارەتی کلتوری ووڵاتی مەغریب و ئاسمانی تافۆکات بۆ داهێنان، چوارەمین فێستیڤاڵی شانۆی ئەمازیقی لە شاری کازابلانکا ل□ □□زانی 6 ی سێبتەمبەری 2018 لە رۆژینی 6 ی سێپتەمبەر تا 10 ی سێپتەمبەر لە ووڵاتی مەگریب لە بەڕێوە برد، کە تێدا چەند بەرهەمێکی شانۆیی پێشکەش کراو، لەگەڵیشیدا هەندێک وارکشۆپ و کۆڕو و سیمینار هەبوو. بڕیاروابوو کە کۆمەڵەی هونەرەجوانەکانی کورد بەشداری ئەم فێستقا□□بن بەڵام بەداخەوە، کە نەیانتوانی بوو لەبەر بێ سپۆنسەری و هیچ دامودەزگایەکی کوردستان هاوکاری مادی نەکردوون لەم وەرزی قاتوقڕیەدا. بۆ ئەوەی حزوریان هەبێت و بەرهەمەکەیان نمایش بکەن.

گەلی ئەمزیقی ئاڵایەکی تایبەت بەخۆی هەیە کە بریتیە لە رەنگی شین و سەوز زەرد، کە هێمایە بۆ رەنگاکانی باشوری ئەفریقا. رەنگی ئاسمان و دەریا– رەنگی شاخ و دارستان – رەنگی بیابان. پیتی Z بەرەنگی سور بەزمانی ئەمازیغی لەناوەراستی ئاڵاکەیاندایە ، لە ووشەی ئەزورانەوە ه□تتووە بەمانای رەگ IZURAN دێت. ئەوەی سەرنجی منی ڕاکێشا لە مەحفەلە هەرەوەزیە هونەریەدا، ئەو□ بوو. کێشەی گەلی ئەمازیغی تەواو وەک کێشەی گەلی کوردستان بوو بەتایبەتی کوردستانی باکور. هەتا ئێستا بەدوای شوناسی خۆیانەوەن. ئایا ئەوان گەلێکی سەربەخۆن یان بەشێکن لە ووڵاتی عەرەب.؟

—— لە فێستیڤاڵەدا نەک تەنها شانۆکاران، بەڵکو موفەکیرو رۆشنبیرانی گەلی ئەمازیقی هاوکارێکی □زدی ئەم فێستیڤاڵە بوون، بە گێرانی سیمینارو کۆڕ لەبارەی شوناس و گەلی ئەمازیقی، کە ئەوەش نیشانەیەکی دڵخۆشک□ر□یە، دەتوانرێت رۆشنبیرانی کوردستانیش لە فێستیڤاڵ و مەحفەلە هونەریەکاندا هاوکارێکی جدی هونەرمەندان بن، یەکێک لەو ڕۆسنبیرانە ئەحمەد عصید بوو ک□ ر□□□□کی بەرچاوی هەبوو. باسەکانی بەناوی ئیشکالیەتی زمان و شوناس بوو. کە هەتا ئێستاش گەلی کورد هەمان ئیشکالیەتی هەیە. بەدیدی ئەو شوناس و تێگەیشتن دوو دیوی یەک دراون و زمان تەفاعولیان لەگەڵ دەکات.

کێشەی هەندێک لە شانۆکارانی کوردیش ئەوەیە کە بە باس لە شانۆی کوردی دەکەن بەو مانایەی کە دەبێت جلی کوردی یان بە زمانی کوردی بدوێن، بۆ ئەوەی خەسڵەتەکانی شانۆی کوردی دیاری بکەن، کە هەمان ئیشکالیاتی هەندێک لە شانۆکارانی ئەمازیغ بوو. بەڵام زۆر جار زمان تەنها گوزارشت کردنە. لەهەمووی گرنگتر تێگەیشتنە بە دید و تێروانینی کوردی یان ئەمازیغیەوە بۆ پرسەکان زمان تەنها تەفاعولیان لەگەڵ دەکات، لەشانۆدا تەنها یەک زمان نابینرێت بەڵکو

چەند زمانێکمان هەیە، هەر بەشەو بە تەنها زمانی خۆی هەیە، وەک زمانی جەستە، زمانی موسیک، زمانی تێکست، زمانی ئاماژە، زمانی رووناکی و هتد. بەڵام لە باس و کۆڕو سیمینارەکاندا لە لایان رۆشنبیرانو موفەکیرانی ئەمازیغی راستکردنەوەیەکی تەواوی ئەو تێگەیشتنە هەبوو.

لە مێژووی ئەمازیغیدا کچ و کوڕ بەرامبەر یەک ڕاوەستاون و شیعریان بەرامبەر بەیەکتری ووتووە ، شیعریان بەسەر یەکتردا هەڵداوە، زۆر جارانیش ژنان سەرکەوتوو تربوون پیاوانیان لەکێبڕکێی شیعریدا بەزاندووە. کاتێکیش فتوحاتی ئیسلام ئەو ناوچانە دەگرێتەوە و بەزەبری شمشێر ئەمزیغییەکان موسوڵمان دەبن، ئەو کلتوری کرانەوەیەی کە هەیان بووە بەرەو نەمان دەچێت. لە بەر ئەوە تێگەیشتننیان دەبێت لەو دیدگای کرانەوە و بە هەند وەرگرتنی مافەکانی مرۆق بێت، ئەوەش بەواتای تۆ دەبێت تێگەیشتنێکی خۆتت هەبێت بەرامبەر بە بابەتەکان، یەکەم وەک مرۆڤێک وەک تاکێک دووەم وەک ئەمازیغییەک یان وەک کوردێک. کێشەی شانۆ و تەنانەت سینەمای کوردی ئەوەنییە بەزمانی کوردی و بە ئاخاوتنی کوردی بەرهەمەکانمان پێشکەش بکەین بەڵکو گواستنەوەیەتی لە لادێوە بۆ شار بۆ مەدەنییەت . لە سیمینارەکادا باس لەوە دەکرا کە عەرەبەکان بەگەلی ئەمازیقیان دەوت ئەوانە فۆلکلۆریان هەیە باسی فۆلکلۆری ئەمازیغیان دەکرد.

لە بەر ئەوە هونەرمەندان و شانۆکارانی ئەمازیغ ئەرکێکی قورستریان کەوتۆتە سەرشان ئەویش بزوتنەوەیەکی هونەری شوناس خوازیە. لەو دیدە داگیرکاریە ڕزگاریان بێت کە کلتوری گەلێک وەک فۆلکۆر سەیر بکرێت. هەروەک چون وڵاتانی سەردەستی کوردستان، ماف و مێژووی گەلەکیان تەنها لە هەڵپەڕکێ، خواردن، جلوبەرگ و فۆلکلۆری کوردیدا قەتیس کردبوو. وە هەموو نەتەوەیەک کە دەیەوێت لەسەر پێی خۆی رابووەستێت خوازیاری سەربەخۆیی ژیانی کلتوری خۆیانن، زۆر جار نەتەوە لە رۆحی گشتی خەڵکەوە دروست دەبێت نەک زمان و خاک، لەسەر هەردوو نەتەوەی کورد و ئەمازیغی پێویستە گەشە بەرۆحی گشتی بدەن، راستە خاک و زمان پێویستی پێکهاتەی نەتەوەو دەوڵەتە. بەڕێوە بردنی کاری بەکۆمەڵی هاوبەش لە ڕابردوودا خواستی درێژ پێدان پێی ئێستاکەش مەرجە سەرەکیاکانن بۆ بە دروستبوونی نەتەوە. نموونەشمان زۆرن لەو پێکهاتانە.

ــ ئەو تێگەیشتنەی کە عەرەب بە شانۆی ئەمازیغی هەیبوو، هەندێک لە هونەرمەندانی کورد بە خۆی هەیبوو، بەو شێوەیە شانۆی کوردی ناوزەندو وێنا دەکرد. وای دەبینی ئەگەر کارەکتەرەکانی لە لادێ بن،

نەخوێندەواربن و بەزمانی کوردی بئاخفەن، ئەوا شانەی ڕەسەنی کوردیە. نموونەیەک دەهێنمەوە کە فیلمی زێڕە کە لە فێستیقاڵەی فیلمی سلێمانی ساڵی پار نمایشکرا، بەزمانی کوردی نمایش نەکرا. ئەکتەرەکان جلو بەرگی لادێ و تەزبیحیان بەدەستەوە نەبوو لەگەڵ ئەوەشدا تا سەر ئێسقان بەدوای شوناسی کوردیدا دەگەڕا. شار بەمەبەستی ئەوەی ژن، گەل پاڵەوان بێت وەک سوبجێکت بێت.

باس لە ئازدیەکانی تاکو مافی مرۆڤ بکەیت. پەڕینەوە لە دێوە بە شار بە مەبەستی ئەوەی جارێکی تر گەلی کورد یان ئەمازیغی وەک قوربانی سەیر نەکرێت، ژن لە تێکستەکانیاندا تەنها وەزیفەی گریان نەبێت. یان هەموو زەخت و پاڵەپەستەکانی دەرەوەیان بەردەوام کاری تێبکات و تەواو پاسیف بن وخۆیان هیچ توانایەکی کردەیان نەبێت، وەک ئێستای گەلی کوردی باشور. ئەوە بە مانی ئەوە نیە کە ئێمە وەک کورد و ئەوان وەک ئەمازیغیەکان دەرگای ڕۆشنبیری بەسەر خۆماندا دابخەین و کەسێک لە هیچ ژیار وکلورێکی تر وەرنەگرین. یەکێکل لەو هەڵانەی ئەم دوونەتەوەیە کردیان دەرگا داخستن بوو بەڕوی دونیادا.

صعید لەباسەکەیدا باسی ئەوەی کرد، گەلی ئەمازیق سەرەرای ئەو ژیارە مێژوویەی هەیبووە، یەکێک لە خاڵە نەرێنیەکان ئەوەبوو، بە کاردانەوەی دژی میلەتی عەرەب پێنایان بردە بەر چیاکان و تەنانەت منداڵەکانیان نەدەبردە بەر خوێندن، وایان دەبینی ئەوە کلتوری ئیسلام و عەرەبە، هەروەک ئێمە چۆن نەماندەهێشت لە گوندەکاندا قوتابخانە بکرێتەوە. لە کۆمەڵگای وەرزێریدا کە کلتوری بەرز لە پاوانی گروپێکی تایبەتیدا بووە، دەرەبەگ و ئاغاکان خۆیان دەکرد بەخاوەنی کلتور، بەڵام لە کۆمەلگای پیشەسازیدا کلتور لەسەر بنەمای خوێندەواری و پەروەردەو فێرکردنە بەشێک لە ئیمتیازەکان بە گروپی کەمایەتی لەبەرچاو نەگیراوە و لە هەموو کۆمەڵگادا پەرەی پێدراوە.لەبەر ئەوە شانەی کوردی و ئەمازیقی پەیوستی بە پەڕینەوەهەیە.

ــ یەکێکی تر لەو خاڵانەی تر کە دەمەوێت هەڵوەستەی لەسەر بکەم دوای دروستبوونی مێژووی ولاتانی عەرەب، بە بەپێی یاسا نمایشکردن و شێعرنوسین بە زمانی ئەمازیغی قەدەغەکرابوو. جارێکی تر شانۆ بەزمانی ئەمازیقی لە ساڵەکانی سەرەتای دووهەزارەکاندا لەدایکبووە، لەناو سەندیکاو کۆمەڵەڕۆشنبیریەکاندا سەری هەڵدایەوە. جێی خۆشحالی بوو کە هەم گەلی ئەمازیغی و هەم ڕۆشبیرو هونەرمەندەکانیان تێگەیشتنێکی تەواویان بۆ پرسی گەلی کوردستان هەیە، ئەوان بەخۆیان دەڵێن کوردەکانی مەگریب و بە ئێمەش دەڵێن

ئەمازیغیەکان. بۆ ساڵی ئایندە خولی پێنجەمی فەستیڤاڵ وەک هاوکارێک و هاوبەشێکی خۆیان منیان وەک ئەندامی لیژنەی فەستڤاڵ دەستنیشان کرد. بۆ هیوام بتوانین ئەمەش هاوکاریان بین

الوطنية للثقافة
ival de théâtre
de Casablanca
-09 / 09 / 2018
الرابع للمسرح الأمازيغي
06-07-08-

Casablanca 06-07-08-09 / 09 / 20

BLACK

ئاوەکە سوێرە … عارف کوردە

” گولەیان پێوە مەنێین..

ئاوەکە سوێرە..
لەکاتی شوشتندا..
برینەکانیان دەبرژێنێتەوە"
نینۆکەکانتان درێژن
چنجوڕک لە گوڵەکان مەدەن
با پەڕەکانیان هەڵنەوەرن و
چاوەگەشەکانیان نەژاکێن
دەریاکان لێخن مەکەن
ماسیەکان نابینا دەبن و
لەترسانا زەندەقیان دەچێ و
گەراکانیان لەبار دەبەن
تاوەکو لەچارەرەشی بە دووربن..
بە دوای شیعرەکانی
سەیاب دا دەگەڕین و
شیعر.. شیعرو، پیت بە پیت
کۆیان دەکەن□و□
لەگەڵ فوئاد سالم
گۆرانی مەشکورە دەڵێن□و□
دەگەڕێنەوە سەر پردی موسەیب و
دەست دەخەنە نێو دەستی غەزالی و
یەک دوو پێچ چۆپی دەگێرن
چۆپی مەرگی ستەمکاران
لەهەریسە بێزار بوونەو
ڕشانەوەیان دێ..!
یادی میربەدەکان دەکەنەوە
دەیانەوێ هۆڵی شانۆکان کراو□ بێت و
شانۆگەری..
" گولەیان پێوە مەنێین..
ئاوەکە سوێرە..
لەکاتی شوشتندا..
برینەکانیان دەبرژێنێتەوە"
نمایش بکرێ و
میوانەکان ببن بە ئەکتەرو
بخزێنە ناو ئاوەکەوە
مەلە بکەن و
سواری شەپۆلەکان ببن
بەگژ کەنارەکاندا بچن□و□

گۆلاوە خوێیەکان بشۆنەوە
چیدی.. برینەکان نەبرژێنەوە.

عارف کوردە

تێبینی: ئەوەی ناو کەوانەکە وەرگیراوە

دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا دروشمی ئێمەیە ... نوسینی : ن.ف.عبدللە(نەجمەدین فارس)

چاپی دووەم /٢٠١٨

ناوەڕۆك :

لەبری پێشەکی (2).
بەشی یەکەم:: دەوڵەت و سەرەتایەك لە دروستبوونی (20).
بەشی دووەم:: دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریای شۆڕشگێڕ (33).
بەشی سێیەم:: ئازادی (57).
بەشی چوارەم:: یەکسانی(66).

بۆ خوێندنەوەی ئەم کتێبە کلیکی ئێر□ بکەن ....